

# Koncepce revize vzdělávací oblasti Člověk a zdraví



Vypracovali členové tvůrčích pracovních skupin vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (tvůrčí oborové PS Tělesná výchova, Výchova ke zdraví, Etická výchova)

Únor 2023

## Koncepce revize vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

*Koncepce revize vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (Koncepce ČaZ) byla zpracována podle zadání koncepční pracovní skupiny – formou odpovědí na 9 otázek, rozdělených do 2 oblastí. Koncepce ČaZ zatím neřeší otázky související s konkrétním obsahem a způsobem realizace VO ČaZ na 1. i 2. stupni ZŠ, podrobné členění vzdělávacích oborů na tematické okruhy, detaily provázání s klíčovými kompetencemi, průřezovými tématy a dalšími VO. To bude předmětem až další fáze revize RVP ZV.*

*Koncepce ČaZ i oponentní posudky byly zpracovány před zveřejněním dokumentu Zadání pro NPI ČR (Zadání). Z daného materiálu pro VO ČaZ vyplývá potřeba vymezení společného obsahového základu a aktualizace očekávaných výstupů, jejich propojení s klíčovými kompetencemi a průřezovými tématy, tvorba vývojových kontinuí a modelových ŠVP, podíl na tvorbě metodické podpory atd. Zadání umožňuje realizaci Koncepce ČaZ, pro další kroky je důležité upřesnění některých bodů v textu Zadání. Dále je otázkou vymezení rámcového učebního plánu, který v dané podobě nemusí být podporou pro zajištění dostatečného časového prostoru k realizaci odpovídajících pohybových, zdravotních, bezpečnostních a osobnostně rozvojových aktivit pro všechny žáky (v základních školách různé velikosti). VO zaměřená na zdraví, osobnost a bezpečí žáků a utvářející stále významnější dovednosti pro každodenní život všech žáků by se neměla dostat na okraj zájmu vzdělávání v některých školách.*

*Omezený počet znaků na zpracování Koncepce ČaZ neumožňoval vysvětlovat a popisovat do hloubky všechny pojmy a koncepty. Řeší je spíše formou odkazů na další dokumenty (především Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, Hlavní směry revize RVP ZV, analytické studie konkrétních VO). Z těchto důvodů Koncepce ČaZ také nemůže obsahovat řešení dalších návazných otázek, jako je vzdělávání pedagogů, přijetí změn ve VO ČaZ učiteli a veřejností, práce s rodiči atd., i když si uvědomujeme jejich důležitost. Do Koncepce ČaZ nejsou také zařazeny konkrétní podněty, které spadají do metodické podpory a budou řešeny v další fázi revize RVP ZV.*

*Členové pracovních skupin VO ČaZ i oponenti se shodli na novém rozdělení oborů a na úpravě názvu VO ČaZ. V této souvislosti je ovšem základním požadavkem dostatečná časová dotace pro jejich realizaci.*

## Analýza stavu, přínosů a problémů vzdělávací oblasti

1. Čím je podle vašeho názoru vzdělávací oblast specifická vůči ostatním vzdělávacím oblastem a v čem je důležitá/zásadní pro všeobecný rozvoj žáků (jejich znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty)?

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví (dále VO ČaZ), která ve stávajícím RVP ZV zahrnuje vzdělávací obory Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, zastupuje problematiku zdraví a bezpečí, bezprostředně souvisí s kvalitou života a vztahů a je utvářena v celostním bio-psycho-sociálním pojetí.

VO ČaZ vymezuje vzdělávací obsah a mimo RVP ZV metodickou podporu pro danou problematiku na 1. i 2. stupni ZV<sup>1</sup>. Rozvíjí vědomosti, dovednosti, návyky a postoje žáků potřebné pro utváření zdravého životního stylu. Učí žáky vhodně jednat a rozhodovat se v běžných i mimořádných situacích, které mají vliv na zdraví a bezpečí jedince i společnosti. Staví na praktických situacích a činnostech, které korespondují s každodenním životem, a připravuje žáky pro zdravý a bezpečný život. VO ČaZ je důležitá především prožitkovým učením a praktickými zkušenostmi, které žáci v dané VO získávají.

---

<sup>1</sup> Problematiku zdraví, bezpečí a OSV bude při revizi RVP ZV zpracovávat pro výchovu ke zdraví i pro 1. stupeň stejná pracovní skupina.

Více než jiné VO klade důraz na rozvoj osobnosti žáků – jejich sebepoznávání, vzájemné poznávání<sup>2</sup> a posilování odolnosti žáka, což vede k rozvoji psychického a fyzického zdraví.

VO ČaZ svými výstupy ovlivňuje kvalitu žákova učení, výstupy dalších vzdělávacích oblastí i života školy, je základem pro celoživotní vzdělávání a život ve zdraví a bezpečí.

Respektuje speciální vzdělávací potřeby žáků, citlivě reaguje na jejich problémy a rozvíjí jejich nadání a mimořádné nadání.

Šířka konceptu rozvoje osobnosti, zdraví a bezpečí této VO klade nároky nejenom na multidisciplinaritu, ale především na způsob poznání. Zásadní pro jejich rozvoj je dostatečný časový prostor, dále využívání metod aktivního učení a prožitku.

## 2. Jaké současné vývojové trendy vzdělávací oblasti a souvisejících vědních oborů (v zahraničí i v ČR) považujete za inspirativní a přínosné pro všeobecný rozvoj žáků a jejich vzdělávací potřeby a měly by být promítnuty do revidovaného RVP ZV?

VO ČaZ ovlivňují při koncipování jejího obsahu, cílů, metod a forem vzdělávání žáků nové skutečnosti, které by měly být promítnuty do RVP ZV.

Nadále by měla být VO ČaZ vymezena na základě holistického (celostního) pojetí zdraví. Vzdělávací obsah VO ČaZ by měl být pojat jako kontinuum, které žákům umožní dosahovat vzdělávacích výstupů v průběhu celého základního vzdělávání a v souladu s jejich aktuální úrovní vývoje. Důrazněji by se měl do VO ČaZ a celého základního vzdělávání promítnout koncept wellbeingu.

VO ČaZ výrazně ovlivňují společensko-politické události posledních let, které měly a mají zásadní vliv na zdraví a bezpečí obyvatel ČR. Jedná se o pandemii covid-19, která měla při on-line výuce a rušení hromadných pohybových aktivit negativní vliv na tělesnou zdatnost (2, 7), nárůst obezity (24, 29) a psychické zdraví žáků (16, 20). Dále jde o nárůst mimořádných událostí a aktuální válečné konflikty, které mění bezpečnostní situaci v ČR a odhalují nedostatečnou připravenost občanů účelně jednat při možném ohrožení státu. Negativní vliv na duševní zdraví žáků má také nestabilita a zpochybňování demokratických principů a hodnot, klimatické změny atd.

V úvahu je třeba brát strategické dokumenty vlády ČR a rezortů, které zdůrazňují zajišťování zdraví a bezpečí, osobnostního a sociálního rozvoje v ČR – MŠMT (10, 11, 12, 26), MZ ČR (14, 15, 26, 29), MD ČR (8, 26), MV ČR (13, 25, 26), MO ČR (9, 25, 26, 30); dále domácí i zahraniční kurikulární dokumenty a šetření analyzované v posledních letech a přinášející podněty pro kompetenční a gramotnostní pojetí dané oblasti v TV (2, 6, 7, 10, 11, 17, 19, 27, 28), VZ (11, 19, 20, 21, 26, 29) a OSV (1, 3, 4, 5, 11, 18, 20, 23).

Jak je patrné výše, zájem o rozvoj VO ČaZ v rámci revizí má mnoho rezortů, se kterými je tvůrčí skupina v kontaktu formou spolupráce s konzultační skupinou (Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo práce a sociálních věcí v otázkách zdraví, duševního zdraví a rozvoje osobnosti, dále Ministerstvo vnitra, Ministerstvo obrany a Ministerstvo dopravy v otázce bezpečí).

## 3. Jak se v současném pojetí vzdělávací oblasti promítají stěžejní témata HS RZV (kompetenční a gramotnostní pojetí, průřezová témata, individualizace výuky aj.), v čem jsou naopak tato témata zohledněna nedostatečně?

Kompetenční pojetí je pro VO ČaZ zásadní (viz RVP ZV, s. 10–15). Propojení očekávaných výstupů VO ČaZ s konkrétními klíčovými kompetencemi však není vždy zřetelné.

---

<sup>2</sup> K sebepoznávání a vzájemnému poznávání patří: sebeidentifikace, sebevědomí, sebeuvědomění, sebeúcta, dále rozvíjí strategie práce s překážkami a tlakem okolí, rozvoj vůle, sebeovládání a odolnost, citlivost k vlastním potřebám a potřebám druhých, znalost vlastních hranic (tělesných i psychických), zaměřuje se na ohleduplné a podporující vzájemné vztahy, empatii a vzájemnou pomoc a spolupráci vedoucí k všestranné pohodě v režimu školy i v životě mimo školu, rozvíjí digitální hygienu atd.

Podkladová studie Člověk a zdraví (19) odkazuje na zdravotní gramotnost a pohybovou gramotnost, které jsou vymezeny a používají se v některých koncepčních a strategických dokumentech jednotlivých rezortů. v podkladové studii Osobnostní a sociální výchova (23) se hovoří o sociální gramotnosti. Ve VO ČaZ nebyly pojmy pohybová, zdravotní či sociální gramotnost použity a vysvětleny.

Vazby mezi VO ČaZ a průřezovými tématy jsou vymezeny v charakteristikách jednotlivých průřezových témat a jsou vodítkem pro jejich propojení s danou oblastí/obory.

Individualizace vzdělávání a dosahování individuálního maxima (osobního zlepšení žáků) v souladu s jejich předpoklady jsou ve VO ČaZ jasně preferovány jak ve výuce, tak při hodnocení. Jednotlivé činnosti přitom vzhledem k charakteru VO směřují především k vzájemné spolupráci žáků a jejich participaci na organizaci, evaluaci a reflexi výuky.

Problémy lze spatřovat například v nedostatečném implementování a realizování aktivizačních výukových metod a odpovídajících forem výuky a praktických činností, tak, aby vyučovací proces odpovídal vzdělávacím potřebám každého žáka. Tento přístup je stěžejní pro realizování kompetenčního pojetí vzdělávání.

#### 4. Jaké překážky je třeba překonat při modernizaci vzdělávací oblasti, zlepšení návaznosti jednotlivých vzdělávacích stupňů, provázání vzdělávací oblasti s ostatními vzdělávacími oblastmi a obory, provázání s klíčovými kompetencemi, gramotnostmi a průřezovými tématy?

Překážkou modernizace VO ČaZ je především nízká (neúměrně snížená) časová dotace, která neumožňuje zajistit rozvoj gramotností a kompetencí v maximální šíři a ve vývojovém kontinuu.

Celospolečenské naladění nedostatečně podporuje význam pohybu, zdraví, bezpečí a osobnostně sociálního rozvoje a jeho adekvátní začlenění do vzdělávání (ve výuce, v režimu škol i zájmových aktivitách). Odpovídající význam VO není podporován mnohdy ani z pozice vedení škol, pedagogů, rodičů a širší veřejnosti. z výše uvedených důvodů VO ČaZ nevede k dostatečně rozvinutým kompetencím a gramotnostem vedoucím k odpovědnosti za své zdraví a bezpečí a zdraví a bezpečí druhých.

Dále je nezbytné prosazovat využití oborových gramotností (zdravotní, bezpečnostní, pohybové, sociální) jako základu pro rozvoj klíčových kompetencí, tedy souhrnu vědomostí, dovedností, návyků, postojů a způsobů rozhodování ve prospěch zdraví a bezpečí, včetně pozitivní motivace pro cílené uplatňování zdravého životního stylu v každodenním životě.

Je potřeba lépe vymezit provázanost mezi 1. a 2. stupněm a překryvy mezi kompetenčně pojatými (projektovanými) očekávanými výstupy VO ČaZ a ostatními VO. Pro zvýšení individualizace výuky je třeba lépe vymezit organizační a obsahové alternativy vzdělávacího oboru TV (zdravotní a aplikovaná tělesná výchova či TV pro nadané či mimořádně motivované žáky).

Pro modernizaci VO ČaZ je zásadní revidovat kurikulum v celé jeho šíři, tedy v dimenzi cílové, obsahové, metodické a organizační – viz Strategie 2030+ (12). Zejména dimenze metod a organizačních forem nebyla v minulosti pojímána v souladu s kompetenčním pojetím vzdělávání. Je také nezbytné odstranit roztříštěnost v metodické podpoře – podkladové materiály, odkazy na vhodné postupy, vzdělávací akce atd. jsou v současnosti na různých místech a učitelé vynakládají značné úsilí při hledání vhodných příkladů.

Doporučujeme začlenění doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova (EV) do VO ČaZ. Výstupy EV podobně jako doporučené výstupy Osobnostní a sociální výchovy směřují k osobnostnímu, sociálnímu a morálnímu rozvoji žáků. Většina škol danou problematiku nezařazuje, ačkoli je pro rozvoj dovedností žáků v rámci holistického pojetí zdraví důležitá a je součástí každodenního života školy.

## Pojetí změn vzdělávací oblasti a návrh postupu

### 5. Co a proč je potřeba ve vzdělávací oblasti změnit (například redukovat, doplnit, přeformulovat, přesunout, uvést do souladu HS RZV)? Jaké řešení navrhuje?

Je nezbytné zajistit kontinuitu kompetenčně definovaných očekávaných výstupů VO ČaZ od 1. do 9. ročníku (ve všech oborech VO). Posílit rozvoj osobnosti, duševního zdraví a sociálních vztahů žáků, znalostí a dovedností v oblasti bezpečnosti.

Zaměřit se na vyváženost vzdělávacího obsahu a návaznost 1. a 2. stupně v problematice zdraví, bezpečí a osobnostního a sociálního rozvoje. Lépe provázat očekávané výstupy s výstupy jiných VO, které směřují ke společnému výsledku, ale z odlišných pohledů.

Očekávané výstupy aktualizovat a modernizovat obsah ve smyslu kompetenčního pojetí.

Zvýšit časovou dotaci pro VO ČaZ. Např. dotace oboru Výchova ke zdraví, který připravuje žáky na zcela zásadní životní situace<sup>3</sup>, byla snížena o 33,3 %. Je sporné vymezovat jakýkoli vzdělávací obor, který nelze vyučovat ve všech ročnících daného stupně, to přináší velké problémy při akreditaci oboru na fakultách i při vytváření vyučovacího předmětu na ZŠ (zaměstnatelnost učitelů atd.). Podobně uvažovat o navýšení časové dotace pro danou problematiku na 1. stupni, kde se tvoří základy chování žáků týkající se zdraví, sociálních vztahů a bezpečí. Pro zdůraznění problematiky zdraví, bezpečí a psychosociálních dovedností i začlenění požadavků strategických dokumentů a vládních usnesení změnit název VO ČaZ a nově ji strukturovat (viz otázka 7).

Z pohledu úspěšné realizace kompetenčního pojetí vzdělávání je zásadní provést ve VO ČaZ změny v realizaci výuky. Používat např. aktivizační a evokační metody ve vazbě na praktické životní situace. Podstatné je také, co a jak učitelé hodnotí.

Upravit pojetí vzdělávání žáků se SVP v tělesné výchově (zdravotní a aplikovaná tělesná výchova), kde již neplatí uvedená klasifikace žáků a další legislativa. Je třeba řešit i spolupráci se ŠPZ, kde nejsou specialisté na aplikované pohybové aktivity, rovněž problematiku uvolňování z tělesné výchovy na základě nové legislativy a nových metodických pokynů.

### 6. Jaké navrhuje změny, aby do vzdělávací oblasti byly optimálně promítnuty klíčové kompetence, základní a oblastní/oborové gramotnosti a průřezová témata?

Zpřesnit (aktualizovat) očekávané výstupy ve vazbě na nově formulovaný obsah klíčových kompetencí a průřezových témat.

Začlenit do VO ČaZ pohybovou, zdravotní, bezpečnostní a sociální gramotnost. Zajistit mezipředmětovou provázanost s cílem rozvoje funkčních gramotností.

### 7. Jak se má změnit rozdělení oblastí a oborů, přiřazení oborů do oblastí, vztahy mezi obory a oblastmi a návaznosti oborů a oblastí mezi vzdělávacími stupni s ohledem na celostní rozvoj každého žáka?

VO ČaZ ponechat v RVP ZV jako samostatnou oblast. Upravit název a strukturu VO ČaZ. Název VO: Člověk, jeho osobnost, zdraví a bezpečí (variantní návrhy „Člověk a zdraví, jeho osobnost a bezpečí“; „Osobnost, zdraví a bezpečí“; „Zdraví, bezpečí a osobnost“).

<sup>3</sup> Denní režim, pohybový režim, výživa a stravování, hygiena, prevence nemocí, první pomoc, osobní a sociální rozvoj, sexuální výchova, genderová identita, sexuální orientace, osobní bezpečí, šikana a kyberšikana, chování v silničním provozu, mimořádné události, příprava obyvatel k obraně státu aj.

## Struktura VO ČaZ:

Navrhujeme strukturu tří oborů: Tělesná výchova; Výchova ke zdraví a bezpečí; Osobnostní a sociální výchova. Aktualizovat propojení mezi VO ČaZ a ostatními VO – především Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, Člověk a společnost, Člověk a svět práce, Umění a kultura atd., a s průřezovými tématy. Vymezit prostor pro realizaci pohybových aktivit, zdravých prospěšných činností, činností na ochranu zdraví a života a osobnostní a sociální výchovy v rámci celého RVP ZV – průřezová témata, vzdělávací oblasti, režim školy, školní družina, školní klub a další zájmové činnosti atd.

Existující doplňující vzdělávací obor Etická výchova by měl být plnohodnotnější součástí kurikula v rámci vzdělávacího oboru Osobnostní a sociální výchova, se zajištěním vhodné návaznosti na revidovaný vzdělávací obor Výchova k občanství.

### 8. Jak navrhujete do vzdělávací oblasti zpracovat stěžejní témata HS RZV – digitalizace, wellbeing (všestranná pohoda a odolnost fyzická, psychická, sociální, duchovní), individualizace výuky, propojování formálního a neformálního vzdělávání, klimatická změna, společenské změny apod.?

Navrhujeme více propojit činnosti probíhající ve výuce s aktivitami uplatňovanými ve školním a mimoškolním režimu žáků – vymezit je v charakteristice oblasti, v modelových ŠVP a v další metodické podpoře (DDM, sportovní kluby aj.). Zvýraznit prvky osobnostního a sociálního rozvoje ve vazbě na celkové pojetí a strukturu RVP ZV.

Nově řešit problematiku vzdělávání žáků se SVP a nadaných žáků už na úrovni VO a v metodické podpoře.

Zvýraznit činnosti směřující k rozvoji digitálních kompetencí a k využívání digitálních technologií v běžné výuce (včetně digitálního wellbeingu).

VO ČaZ bude reagovat na zmíněné téma wellbeingu cílenou a kontinuální podporou všech složek zdraví, pomáhá rozvoji vztahů mezi žáky, zvyšuje odolnost potřebnou ke zvládnutí dopadů různých krizí na společnost, buduje dovednosti nutné ke zvládnutí mimořádných událostí, pomáhá reagovat na změnu klimatu atd.

### 9. Jaký očekáváte vliv navrhovaných změn na všeobecný rozvoj každého žáka (například motivaci, sebepojetí, volbu vzdělávací cesty a přijetí odpovědnosti žáka za vlastní učení a celoživotní vzdělávání, rozvoj sociálně-emocionálních dovedností a další)?

Vliv změn a úprav VO ČaZ by mohl být značný především v každodenním praktickém životě, ale nezáleží jen na podobě RVP ZV, ale také na výrazné metodické podpoře a na řadě dalších prvků vzdělávacího systému (pregraduální přípravě učitelů, DVPP, poradenském systému při úpravách ŠVP a výuce podle ŠVP, neustálé aktualizaci metodické podpory, materiálních a jiných podmínkách pro realizaci RVP ZV, na informovanosti rodičů a spolupráci s nimi v dané VO atd.). Pokud budou učitelé uplatňovat výukové metody a formy podporující kompetenční pojetí vzdělávání, budou pracovat s vnitřní motivací žáků, může být vliv na sebepojetí, volbu vzdělávací cesty a přijetí vlastní odpovědnosti žáků za učení, zdraví, bezpečí a osobnostní a sociální rozvoj značný (odpovídající).

## 10. Zdroje

Andrei, A., Goia, D., Ţibu, S. L., Botnariuc, P. F., Crăciunescu, A., Scoda, A. D., Ifode, O., Lazăr, M., Manu, M., & Iacob, M. (2020). *Programe și activități de consiliere pentru dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale elevilor. Ghid pentru profesorii consilieri școlari*. Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație, Unitatea de Cercetare în Educație.

Bailey, R., Adamakis, M., Vašíčková, J., Vlček, P., Demidoff, A. R., Pühse, U., Heck, S., & Scheuer, C. (2022). An International Review of the Contributions of School-based Physical Activity, Physical

- Education, and School Sport to the Promotion of Health-enhancing Physical Activity. In Antala, J. Gába, A. a kol., *Národní zpráva o pohybové aktivitě českých dětí a mládeže 2022*. UP Olomouc. Dostupné na: <https://activehealtykids.upol.cz>.
- Department of Education and Training. (2018). *Resilience, Rights & Respectful Relationships Teaching for Social and Emotional Learning and Respectful Relationships*. Dostupné na: <https://fuse.education.vic.gov.au/Resource/LandingPage?ObjectId=d722b857-8d78-4afd-8519-2bc78>.
- Government of Ireland. (2016). *Short Course Social, Personal & Health Education Specification for Junior Cycle*. NCCA. Dostupné na: <https://www.curriculumonline.ie/getmedia/10a6e6be-40dd-425b-9463-dabfb2131fcd/NCCA-JC-Short-Course-SPHE.pdf>.
5. Government of Malta. (LOF, 2016, 2018). *Personal, Social and Career Development Learning Outcome syllabus*. Dostupné na: <https://curriculum.gov.mt/en/Pages/Home.aspx>.
6. Ješina, O., a kol. (2020). *Otázky a odpovědi aplikované tělesné výchovy 1. a 2.* Olomouc. UP Olomouc. Dostupné na: [Ješina – Aplikovaná TV2.indd \(upol.cz\)](#).
7. Labudová, A., Kaplánová, J., van Heel, D., Novak, & Wang X. (Eds.) (2022). *Physical education and physical activities of children, youth and adults and healthy active living: Researches – Best Practices – Situation* (s. 315–326, 11 s.). Slovak Scientific Society for Physical Education and Sport.
8. MD ČR. (2020). *Strategie BESIP 2021–2030*. Praha. Dostupné na: [Strategie BESIP 2021-2030 \(dataplan.info\)](#).
9. MO ČR. (2019). *Koncepce přípravy občanů k obraně státu 2019–2024*. Praha. Dostupné na: [Strategické a koncepční dokumenty | Příprava občanů k obraně státu \(POKOS\) \(army.cz\)](#).
10. MŠMT ČR. (2018). *Koncepce podpory sportu 2016–2025*. Praha. Dostupné na: [Koncepce podpory sportu 2016-2025, MŠMT ČR \(msmt.cz\)](#).
11. MŠMT ČR, (2021). *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. Praha. Dostupné na: [RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání - edu.cz](#).
12. MŠMT ČR. (2020). *Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+*. Praha. Dostupné na: [Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, MŠMT ČR \(msmt.cz\)](#).
13. MV ČR. (HZS ČR). (2020). *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030*. Praha. Dostupné na: [Ochrana obyvatelstva v České republice – Hasičský záchranný sbor České republiky \(hzscr.cz\)](#).
14. MZ ČR. (2020). *Národní akční plán pro duševní zdraví 2020–2030*. Praha. Dostupné na: [Národní akční plán pro duševní zdraví 2020–2030 – Ministerstvo zdravotnictví \(mzcr.cz\)](#).
15. MZ ČR. (2020). *Zdraví 2030. Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v ČR do roku 2030*. Praha. Dostupné na: [zdravi-2030-strategicky-ramec.pdf \(mzcr.cz\)](#).
16. Racine, N., McArthur, B. A., Cooke, J. E., Eirich, R., Zhu, J., Madigan, S. (2021). Global prevalence of depressive and anxiety symptoms in children and adolescents during COVID-19: a meta-analysis. *JAMA Pediatr*, 175(11), s. 1142–1150. Dostupné na: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/34369987/>.
17. Sheuer, C., Heck, S., Viček, P., Vrbas, J., & Vašíčková, J. (2021). MOBAK Posuzování a rozvoj základních pohybových kompetencí. *BMC-EU, Basic Motor Competencies in Europe – Assessment and Promotion*. Dostupné na: <https://dx.doi.org/10.5281/zenodo.5494729>.
18. The State of Victoria (Department of Education and Training) (2021). *Resilience, rights & respectful relationships*. Dostupné na: <https://fusecontent.education.vic.gov.au/d722b857-8d78-4afd-8519-2bc7801d5590/RRRRIntro.pdf>.
19. Tupý, J. (2018). *Člověk a zdraví. Podkladová studie*. Praha. Dostupné na: [Podkladové analytické studie – NPI – Národní pedagogický institut](#).

20. Taylor R.D., Oberle E., Durlak J. A., & Weissberg R. P. (2017). Promoting Positive Youth Development Through School-Based Social and Emotional Learning Interventions: a Meta-Analysis of Follow-Up Effects. *Child Development*, 88(4), s. 1156–1171.
21. UNESCO (2018). *International technical guidance on sexuality education: An evidence-informed approach*. Dostupné na: <http://www.unaids.org/...pdf>.
22. Uhlíř, J. (2021). Vliv pandemie covidu-19 na duševní zdraví dětí a adolescentů. *Pediatric pro praxi*, 22(6), s. 370–372. Dostupné na: [ped-202106-0001\\_10\\_001.pdf](ped-202106-0001_10_001.pdf) ([pediatriepropraxi.cz](http://pediatriepropraxi.cz))
23. Valenta, J. (2017). *Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Podkladová studie*. Praha. Dostupné na: [https://www.npi.cz/images/podkladov%C3%A1\\_studie/osobnostni\\_a\\_socialni\\_vychova.pdf](https://www.npi.cz/images/podkladov%C3%A1_studie/osobnostni_a_socialni_vychova.pdf)
24. Vážná, A., Vignerová, J., Brabec, M., Novák, J., Procházka, B., Gabera, A., & Sedlák, P. (2022). Influence of COVID-19-Related Restrictions on the Prevalence of Overweight and Obese Czech Children. *Int J Environ Res Public Health*, 19(19), 11902. Dostupné na: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36231219/>
25. Vláda ČR (2015). (2015). Bezpečnostní strategie České republiky. Ministerstvo zahraničních věcí ČR Dostupné na: [https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni\\_vztahy/bezpecnostni\\_politika/archiv/bezpecnostni\\_strategie\\_cr/index.html](https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/archiv/bezpecnostni_strategie_cr/index.html).
26. Vláda ČR. (2022). *Usnesení vlády České republiky ze dne 8. března 2017 ke Zprávě o výsledcích podrobné analýzy současného stavu výuky všech bezpečnostních témat ve školách s návrhy dalšího postupu*. Praha. Dostupné na: <https://www.hzscr.cz/soubor/rciaakedw3x1-pdf.aspx>.
27. Viček, P. (2019). *a critical analysis of the Physical Education curriculum in the Czech Republic* (1. vyd.). Logos Verlag Berlin GmbH. <https://dx.doi.org/10.30819/4961>.
28. Wälti, M., Sallen, J., Adamakis, M., Fabienne, E., Gerlach, E., Heim, Ch., Jidovtseff, B., Kossyva, I., Labudová, J., Masaryková, D., Mombarg, R., De Sousa Morgado, L., Benjamin, N., Maike, N., Onofre, M., Pühse, U., Quitério, A., Scheuer, C., Seelig, H., . . . Herrmann, Ch. (2022). Basic Motor Competencies of 6- to 8-Year-Old Primary School Children in 10 European Countries: a Cross-Sectional Study on Associations With Age, Sex, Body Mass Index, and Physical Activity. *Frontiers in psychology*, 13(3), s. 1–12. <https://dx.doi.org/10.3389/fpsyg.2022.804753>
29. World Health Organization. Regional Office for Europe. (2022). *WHO European Regional Obesity Report 2022*. Dostupné na: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/353747/9789289057738-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
30. Zákon č. 222/1999 Sb. *Parlamentu České republiky o zajišťování obrany České republiky § 52 Příprava občanů k obraně státu* (1999). Dostupné na: <https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=1999s222>.





Národní pedagogický institut  
České republiky

Senovážné nám. 872/25, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 122 112

e-mail: [sekretariat@npi.cz](mailto:sekretariat@npi.cz)

IČ: 45768455

DIČ: CZ45768455

Bankovní spojení: KB 79530011/0100